

31.01.2023

Asia/4

§ 11

Kalasadaman kirjaston tarveselvitys

HEL 2022-008846 T 10 06 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hyväksyä uuden Kalasadaman kirjaston tarveselvityksen ja sijoittumisen kauppakeskus Rediin, osoitteeseen Hermannin rantatie 5, 00580 Helsinki (liite 1). Lautakunta päätti samalla, että Kalasadaman kirjasto ja Kallion kirjasto, ovat yksi hallinnollinen yksikkö. Kallion kirjastonjohtaja on myös Kalasadaman kirjaston johtaja. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että hankkeen suunnittelussa ja toteuttamisessa pitää huomioida asukkaiden ja henkilöstön näkemykset tilojen kehittämisessä.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat aluekirjastopalvelujen johtaja Saara Ihamäki ja johtava arkkitehti Mia Kuokkanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vääntinen

Lisätiedot

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 09 310 35824
mia.kuokkanen(a)hel.fi

Saara Ihamäki, aluekirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarveselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunginkirjaston palveluverkko muodostuu 37 kirjastosta. Hakeutuvat kirjastopalvelut, johon kuuluvat mm. kaksi lasten kirjastoau-

toa, täydentää sitä. Verkko on muotoutunut 160 vuoden ajan ja siinä peilautuu niin kasvavan kaupungin eri vaiheet kuin myös kirjaston rooli yhteiskunnassa.

Kalasadaman alueelle ei aikoinaan varattu tilaa kirjastolle, sillä arkkitehtonisesti merkittävä, Juha Leiviskän suunnittelema Vallilan kirjasto (1991) sijaitsee lähituntumassa. Vallilan kirjasto ei kuitenkaan ole luontevien kulkureittien varrella kalasatamalaisille.

Kalasadama on yksi suurimpia rakennettavia alueita Helsingissä. Alueella tulee asumaan noin 30 000 asukasta ja synnyttää noin 10 000 työpaikkaa. Alueelle ennustetaan muuttavan runsaasti lisää lapsiperheitä. Lasten ja nuorten osuus tulee olemaan n. viidesosa alueen väestöstä. Myös senioreiden määrä tulee kasvamaan.

Asukkaat ja päättäjät ovat toivoneet kirjastoa Kalasadamaan vuosien ajan.

Helsingin kaupungin osallistuvan budjetoinnin molemmilla kierroksilla ehdotettiin Kalasadamaan kirjastonurkkausta. Ehdotukset pääsivät äänestyskierroksille, mutta eivät yltäneet toteutukseen asti.

Kalasadaman kirjaston konseptin suunnittelu ja tarvekuvauksen laatiminen käynnistettiin keväällä 2022. Toteutuessaan se olisi 38. kirjasto, täydentäen Helsingin palveluverkkoa.

Vuoden 2023 talousarvioesityksessä huomioitiin Kalasadaman kirjaston perustaminen.

Tilojen vaihtoehtotarkastelu

Osana hanketta tehtiin vaihtoehtotarkastelu, jossa selvitettiin paras sijainti palvelun tuottamiselle.

Alustavasti tarjolla oli kaksi erillistä tilaa Kauppakeskus Redin toisessa kerroksessa. Toimivammaksi todettiin 436 m²:n tilaa vastapäätä Vaapa kaupungin lastentilaa.

Syyskuussa kaupunkiympäristö toimiala esitti vaihtoehtoista tilaa kirjastolle tarkasteltavaksi Kaupunkiympäristötalon C-siivessä. Tutustumiskäyntien ja saavutettavuustarkastelun perusteella päädyttiin, että palvelutarjonnan kannalta Redin tila on kuitenkin parempi.

Tämän jälkeen kaupunkiympäristön toimiala tarjosi uutta tilaa saman talon aulasta kirjaston käyttöön. Havainnoinnin, tarkentavien kysymysten ja keskustelun jälkeen tilaa tarkasteltiin yhdessä (9.12.2022). Tällöin nousi esille myös mahdollisuus sijoittaa kirjasto 1. kerroksessa sijaitsevaan auditorioon. Tarjolla oleviin vaihtoehtoihin paneuduttiin huo-

lellisesti, vahvuudet ja heikkoudet huomioiden. Johtopäätös on, että paras sijainti kirjastopalvelujen tuottamiselle Kalasataman alueella on kauppakeskus Redin tiloissa.

Perustelut sijaintipäätökselle

Kirjastopalvelujen suunnittelun ja tuottamisen lähtökohtina on asiakaslähtöisyys ja toiminnan tehokkuus. Palvelujen sisältö ja saavutettavuus on suunniteltava siten, että kaupungin edellyttämä tuottavuus kasvaa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla kirjastokäynnit ovat yksi sitova tuottavuuden mittari. Palveluilla tulee olla käyttöä ja käyttäjiä, jotka tuottavat käyntejä. Tämä edellyttää asiakastarpeet huomioivaa palvelumuo-
toilua sekä helposti löydettävää ja saavutettavaa sijaintia suurten asiakasvirtojen näkökulmasta.

Kirjaston tavoitteena on saavuttaa myös uusia helsinkiläisiä joille ei perinteinen kirjasto, saati virastorakennuksen yhteydessä sijaitseva kirjasto, ole luonteva kohtaamisen, opiskelun ja työskentelyn paikka.

Metroaseman yhteydessä ja lähempänä Kalasataman asuinalueetta, on kauppakeskus sijainniltaan asukkaille selkeästi parempi vaihtoehto kuin Kaupunkiympäristötalo, jonka palveluilla ei ole luontaisia tai suuria asiakasvirtoja, ja sijaitsee asuinalueen näkökulmasta väärässä suunnassa. Lisäksi Itäväylän läntisen puolen asukkaiden on helpompi suunnata Vallilan kirjastoon.

Uusien tilojen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Kaupunkiympäristön toimialan arvioima hankkeen kokonaisvuokra kulttuurin ja vapaa-ajan kirjastopalveluille on noin 27,60 euroa/m² euroa/m²/kk eli noin 170 346,24 euroa/vuosi.

Kalasataman kirjastoon rekrytoidaan viisi uutta työntekijää. Toimintakustannukset, eli viiden henkilön lisäys, on tulevan hankkeen osalta noin 240 000 euroa/vuosi.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan noin 300 000 euroa. ICT- hankinnat eivät sisälly summaan. Kokoelmaan lisähankintoja varten varataan 10 000 euroa.

Osallisuus ja yhteisvalmistelu

Hankkeen alkuvaiheessa ja tarvekartoituksen laadinnassa on huomioitu saadut toiveet, palautteet ja osallistuvan budjetoinnin ehdotukset. Jatkosuunnittelun ja toteutuksen osaksi on jo valmisteltu yhteiskehittämisen osuus, joka toteutetaan Redin tiloissa.

31.01.2023

Asia/4

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vänttinen

Lisätiedot

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 09 310 35824
mia.kuokkanen(a)hel.fi
Saara Ihamäki, aluekirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi
Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarveselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano